

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КУЧКОВА ОЛЬГА ВІКТОРІВНА

УДК 658.6:005.591:3:637.5

**РОЗВИТОК ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ**

08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Дніпро – 2021

Дисертацією є кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Робота виконана в ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник

кандидат економічних наук, професор,
Колесніков Володимир Петрович,
ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет»,
завідувач кафедри маркетингу та логістики

Офіційні опоненти:

доктор економічних наук, професор,
Величко Олександр Петрович
Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
завідувач кафедри менеджменту та права

кандидат економічних наук, старший науковий співробітник
Ксенофонов Михайло Михайлович,
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», Національна академія аграрних наук, завідувач відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування

Захист відбудеться «28» квітня 2021 р. о 10:00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 08.804.01 у Дніпровському державному аграрно-економічному університеті Міністерства освіти і науки України за адресою: 49600, м. Дніпро, вул. Сергія Єфремова, 25, ауд. 342 .

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Дніпровського державного аграрно-економічного університету Міністерства освіти і науки України за адресою: 49600, м. Дніпро, вул. Сергія Єфремова, 25.

Автореферат розісланий «26» березня 2021 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради,
кандидат економічних наук

Д.В. Воловик

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сьогоднішній день український ринок продукції м'ясопереробної промисловості є одними з основних у харчовій галузі нашої країни. М'ясна промисловість має великий вплив на стан та розвиток економіки України, тому пріоритетним акцентом її розвитку є підвищення конкурентоспроможності м'ясопереробних підприємств. На розвиток підприємств галузі впливають чинники, які зумовлені скороченням сировинної бази, коливанням цін протягом року, появою нових конкурентів не тільки вітчизняних, але й закордонних. У цьому контексті необхідно приділити велику увагу постачальникам сировини, виявленню нових напрямів розвитку підприємств та потребам споживача за рахунок вдосконалення їх логістичної діяльності.

Дослідження розвитку логістичної діяльності підприємств сьогодні розглядається як інноваційний підхід, що забезпечує оптимізацію потокових процесів в економічній діяльності за рахунок використання відбору постачальників сировини та матеріалів, виявлення загроз розвитку підприємств та реструктуризації логістики збуту. Зазначені питаннями досліджували такі вітчизняні та іноземні науковці, як: Анікіна Б.А., Бабенкова Т.Ю., Бабій І.В., Бейхер О.В., Белякова О.В., Герасимчук З.В., Гой І.В., Гордон М.П., Домніна С.В., Крикавський Є.В., Ковальська Л.Л., Коніщева Н.Й., Ларіна Р.Р., Левкін Г.Г., Литвиненко В.А., Міротін Л.Б., Мороз О.Д., Новікова О.А., Окландер М.А., Плоткін Б.К., Прокоф'єва Т.А., Рахмангулова О.Н., Роднікова А.Н., Савка Б.Р., Семененко А.І., Смахова А.А., Степанов В.І., Сумець О.М., Тішкіна Е.М., Трушкіна Н.В., Тюріна Н.М., Ускова Н.С., Щербаков В.В. та ін.

Проблематику розвитку логістики агропромислового виробництва та, зокрема м'ясної промисловості, розкрито в дослідженні вітчизняних та іноземних науковців таких як: Величка О.П., Коляденко О.Л., Конієцького О.В., Ксенофонта М.М., Петрика А.В., Седікової І.О., Федорука Є.В. та ін.

Поряд з цим, розгляд питань розвитку логістичної діяльності в підприємствах м'ясопереробної промисловості має певну специфіку, що зумовлено відмінностями впливу внутрішніх та зовнішніх чинників на умови та результати виробництва зазначених підприємств. Відсутність комплексних досліджень цих питань обумовила вибір теми, предмету, мети та завдань дисертації.

Зв'язок роботи із науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано згідно з планами науково-дослідних робіт ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет», у рамках наукової теми дослідження: «Управління матеріалопотоками в логістичних системах хімічної промисловості» (державний реєстраційний номер 0112U004342), в якій автором було теоретико-методологічно визначено оптимальний варіант обсягів запасів і використання матеріальних ресурсів, досліджено конкурентоспроможності логістичної системи регіону на основі STEP і SWOT-аналізу; «Визначення оптимального варіанту логістичних потоків

підприємств хімічної промисловості» (державний реєстраційний номер 0116U001714), в якій автором запропоновано теоретико-методологічне обґрунтування об'єднання окремих учасників логістичного ланцюга і єдиної системи.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є поглиблення теоретико-методичних засад, узагальнення практичного досвіду та обґрунтування пропозицій з удосконалення логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості.

Відповідно до поставленої мети завданнями роботи були:

- визначити теоретико-методологічні основи розвитку підприємств м'ясопереробної промисловості;
- дослідити теоретичні засади логістичної діяльності суб'єктів підприємництва як елементу їх розвитку;
- узагальнити методичні підходи до оцінки ефективності розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості;
- здійснити оцінку логістичної системи України;
- дослідити стан розвитку підприємств м'ясопереробної промисловості;
- визначити специфіку впливу внутрішніх та зовнішніх чинників на ефективність розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості;
- запропонувати концептуальні засади вдосконалення розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості;
- обґрунтувати інструменти моделювання вибору оптимальних постачальників сировини та матеріалів для підприємств м'ясопереробної промисловості;
- удосконалити механізми реструктуризації логістики збуту підприємств м'ясопереробної промисловості.

Об'єктом дослідження є процес розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної галузі.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і прикладних аспектів розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості.

Методи дослідження. У роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Теоретичною й методологічною основою дослідження є системний підхід до вивчення причинно-наслідкових зв'язків, пізнання фундаментальних положень економічної науки. У процесі виконання дисертації використовувалися наступні методи: *дедуктивний* – при осмисленні теоретичної суті проблеми, обґрунтуванні й поглибленні окремих понять; *методи аналізу і синтезу* – для розгляду та узагальнення окремих складових дослідження, *наукових узагальнень, семантичний аналіз* – для дослідження логістичної діяльності підприємства; *економіко-статистичні аналізи* – для дослідження організаційно-економічної характеристики розвитку логістичної системи України та м'ясопереробної промисловості; *опитування* – для визначення

споживчих переваг; *економіко-математичне моделювання* – для оптимізації логістичної діяльності м'ясопереробної промисловості тощо.

Інформаційною базою дисертаційної роботи є офіційні матеріали Державної служби статистики України, дані статистичної звітності м'ясопереробних підприємств, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з проблеми дослідження, монографії, спеціалізована література, періодичні наукові видання, законодавчо-нормативні акти, ресурси Інтернету, результати власних досліджень.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в поглибленні теоретичних, методичних та практичних положень з удосконалення аспектів розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості.

У дослідженні сформульовано наступні найбільш значущі результати, які виносяться на захист:

удосконалено:

– визначення суті поняття «логістична діяльність підприємства м'ясопереробної промисловості», яка (як елемент господарського менеджменту) є процесом планування, організації, управління сукупними потоками (матеріальними, фінансовими, інформаційними та сервісними), що реалізується за чотирма її характерними блоками (закупівельною, виробничою, збутовою та логістикою контролю) і яка спрямована на реалізацію логістичних операцій у напрямі мінімізації загальних витрат, зменшення товарних запасів, скорочення часу транспортування, максимізації якості продукції для повноти задоволення потреб споживачів і збільшення рівня прибутковості виробника;

– процедуру управління загрозами логістичної діяльності підприємства, що дозволяє оптимізувати вплив на неї потенційно небезпечних чинників, які на відміну від існуючих, ґрунтується на проходженні шестикрокового порядку дій (аналіз чинників, виявлення більш вагомих загроз, визначення оптимального рівня загрози, розробка заходів мінімізації загроз, впровадження заходів, розрахунок ефективності впровадження);

– інструменти моделювання вибору оптимальних постачальників сировини й матеріалів для підприємств м'ясопереробної промисловості, що охоплюють алгоритм обґрунтування вибору постачальників, критерії вибору (якість та асортимент сировини, виробнича потужність постачальника, інфраструктура, вартість сировини та матеріалів, умови платежу, сервіс обслуговування) та відповідні їм параметри;

дістали подальшого розвитку:

– концептуальні засади вдосконалення розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості шляхом узгодження функцій забезпечення логістичної діяльності з функціями загального менеджменту підприємств, стабілізації внутрішнього стану підприємств, вибору оптимальних постачальників, оптимізації складових системи збуту продукції та використання диференційованого й комплексного підходів до оцінювання розроблених заходів;

– методичний підхід до оцінки ефективності розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості, що пропонується

здійснювати на основі відокремленого (за складовими) та інтегрованого оцінювання шляхом порівняння ефективності логістичної діяльності та загальної ефективності підприємства (чистий прибуток) при використанні методів (експертного, розрахункового, моделювання) за чотирма її блоками: закупівельна логістикою, виробнича, збутова та логістика контролю;

– диференційований порядок розробки стратегії логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості, що на відміну від існуючих, ґрунтується на системному врахуванні чинників внутрішнього та зовнішнього середовища з узагальненням сукупності їхніх впливів на господарський стан з наступною розробкою по них варіантів оптимальних параметрів стратегічного розвитку та інструментів їхнього коригування у випадку відхилень при реалізації;

– механізм оптимізації логістики збуту підприємств м'ясопереробної промисловості, параметри управлінських рішень за яким обґрунтовуються моделлю транспортної задачі шляхом проектування маршрутів та товарного асортименту за зонами обслуговування з сегментуванням споживачів за рівнем доходів та урахуванням сезонних коливань попиту.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення дисертації можуть бути використані органами державного та господарського управління при удосконаленні розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості.

Науково-методичні та практичні розробки автора з питань розвитку логістики матеріальних потоків підприємств регіону рекомендовані до використання Департаментом економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації (акт № 1649/0/31-20 від 25.09.2020 р.); з використання результатів дисертаційного дослідження у науковій роботі кафедри (довідка № 26-06/04-53 від 23.12.2016 р.); з впровадження результатів дисертаційного дослідження у навчальному процесі в ДВНЗ УДХТУ (довідка № 26-06/04-22 від 08.05.2019 р.); комплексна оцінка логістичної системи на ТОВ «Інтерфлекс» (акт № 04-18 від 24.02.2020 р.); з оцінки загроз логістичної діяльності на м'ясопереробній фабриці «Алан» (довідка № 1/63 від 08.04.2020 р.); з алгоритму планування поставок на ТОВ «Друкарські Форми» (акт № 55/2020 від 15.06.2020 р.); з механізму системи розвитку логістичних активностей на ТОВ Науковий Парк «Хімічні технології» (довідка № 1/162 від 19.10.2020 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною науковою працею. Усі наукові результати, викладені в дисертації, належать особисто автору. З наукових публікацій, виданих у співавторстві, у роботі використано лише ті положення, які становлять індивідуальний внесок автора, про що зазначено в переліку публікацій, за темою дисертації.

Апробація результатів дослідження. Достовірність результатів підтверджена апробацією на науково-практичних конференціях різних рівнів:

– міжнародних: «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики» (м. Одеса, 2012, 2019 рр.), «Сучасні тенденції розвитку фінансових та

інноваційно-інвестиційних процесів в Україні» (м. Вінниця, 2013 р.), «Логістичні системи: глобальні, національні, регіональні та локальні вимірювання» (м. Луцьк, 2014 р.), «Хімія та сучасні технології» (м. Дніпропетровськ, 2015 р.), «Участь молоді у розвитку економіки та суспільства України» (м. Київ, 2016 р.); «Сучасні проблеми економіки та управління підприємствами України в умовах європейської інтеграції» (м. Дніпропетровськ, 2016 р.), «Інноваційний потенціал науки і освіти Казахстану в новій глобальній реальності» (м. Шимкент (Казахстан), 2016 р.), «Актуальні проблеми економіки й управління в умовах системної кризи: збірник матеріалів» (м. Львів, 2016 р.), «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: виклики постіндустріальної економіки» (м. Львів, 2017 р.), «Міжнародні наукові та інноваційно-інвестиційні програми: досвід та результати» (м. Дніпро, 2017 р.), євразійський конгрес економіки і соціальних наук (м. Дніпро, 2018 р.), «Напрями розвитку технологічних систем і логістики в АПВ» (м. Харків, 2019 р.);

– всеукраїнських: «Економічні та соціально-політичні проблеми активізації інноваційної діяльності підприємств України» (м. Київ, 2011 р.), «Наукове забезпечення процесів реформування соціально-економічних відносин в умовах глобалізації» (м. Ялта, 2011 р.), «Фінансова система України: становлення та розвиток» (м. Острог, 2012 р.), «Актуальні проблеми конкурентоспроможності підприємств» (м. Севастопіль 2012 р.), «Проблеми управління, економіки, екології та права щодо розвитку транспортного комплексу України» (м. Одеса, 2019 р.).

Публікації. Основні результати і висновки дисертаційної роботи опубліковано у 35 наукових працях загальним обсягом 14,87 друк. арк., у тому числі: 1 колективна монографія (у співавторстві); 15 наукових статей (з них: 10 – у фахових наукових виданнях з економічних наук, визнаних МОН України (усі входять до науково-метричних баз даних), 1 – у науковому періодичному виданні іншої держави, яке входять до науково-метричної бази даних, 4 – в інших виданнях); 19 тез доповідей у матеріалах конференцій і конгресів.

Структура й обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 164 найменувань і додатків на 40 с. Основний текст складає 183 сторінок комп'ютерного тексту. Робота містить 18 таблиць та 60 рисунків, з яких 8 займають всю площу сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертаційної роботи, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, розкрито наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, особистий внесок автора, наведено дані щодо апробації результатів дослідження, їх оприлюднення та структуру дисертації.

У *першому розділі роботи* «Теоретико-методологічні засади розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості»

досліджено теоретико-методологічні основи розвитку підприємств м'ясопереробної промисловості, визначено теоретичні засади розгляду логістичної діяльності суб'єктів підприємництва як елементу їх розвитку, узагальнено методичні підходи до оцінки ефективності розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості.

Доведено, що теоретичний підхід до управління логістичною діяльністю суб'єктів підприємництва є складовою загальної концепції менеджменту, при розгляді якої відмічається виокремлення двох переважаючих підходів – як «процесу» і як «потоків».

Досліджено теоретико-методологічні засади розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості через генезис тлумачення понять «логістика», «логістика підприємства» і «логістична діяльність підприємства», що на практиці показало їхню широку інтерпретацію у науковому й експертному середовищі. Встановлено, що вищезазначена ситуація є результатом використання різних методичних підходів. У контексті зазначеного, логістика розглядається, як науковий напрям для організації каналів товароруку. Відповідно «логістика підприємства» розглядає канали товароруку на конкретному підприємстві. У свою чергу, при узагальненні визначення поняття «логістична діяльність» було використано методологічний підхід, що базується на найбільш відомому способі визначення понять – вибір родового поняття (класу), до якого відноситься поняття і встановлення істотних ознак, які характеризують видову відмінність цього поняття. У зв'язку з цим проведено семантичний аналіз 23 існуючих визначень терміну «логістичної діяльності», який показав, що існує широкий спектр поглядів на це поняття і відсутня єдина точка зору. За його результатами було виокремлено в кожному з визначень родові поняття й істотні ознаки. Узагальнено визначення поняття «логістична діяльність» як процесу планування, організації, управління сукупними потоками, який спрямований на здійснення логістичних операцій для сприяння досягненню загальних цілей суб'єктів підприємництва.

При формуванні й реалізації логістичної діяльності на перший план виходять завдання розробки методологічних принципів і теоретичних проблем, пов'язаних з комплексним дослідженням питань постачання сировини й матеріалів, забезпеченням виробничих процесів, налагодженням каналів збуту готової продукції. Це зумовлює необхідність використання системного і програмно-цільового підходів та інтегральної парадигми логістики. Теоретичною базою дисертаційної роботи слугували: теорія розвитку, ризик-менеджмент, теорія фірми, маркетингові теорії тощо. Дестабілізаційний вплив на розвиток логістичної діяльності м'ясопереробних підприємств здійснюють внутрішні та зовнішні загрози, загальну сукупність яких систематизовано за п'ятьма етапами: постачання сировини, транспортування, зберігання, виробництва та збуту.

У процесі виконання дисертації доведено, що системне врахування різних складових логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості

слід здійснювати за блочним принципом на основі модельного розгляду його елементів (рис. 1).

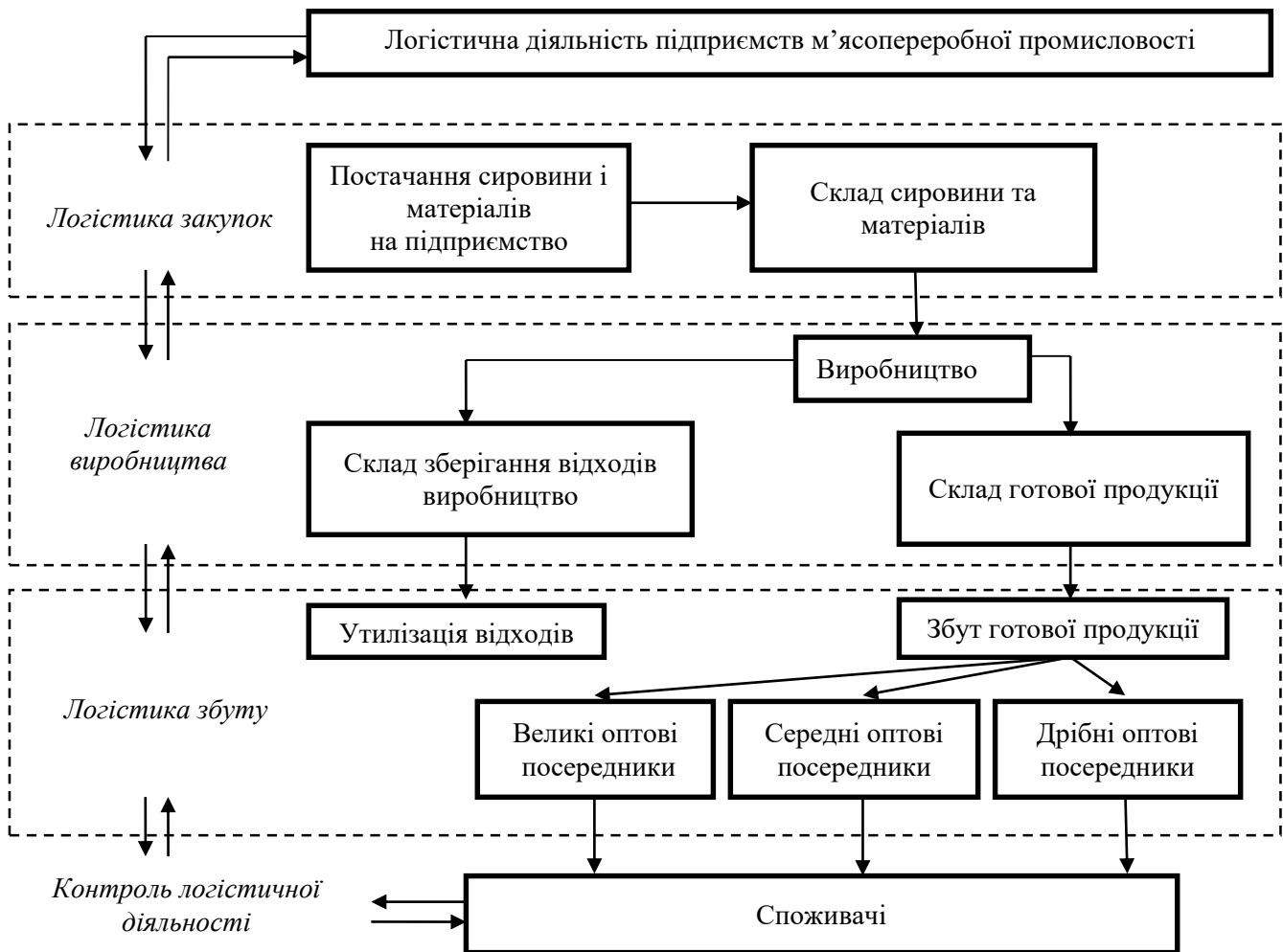

Рис. 1 Модель логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості

Визначення економічної ефективності логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості пропонується здійснювати на основі комплексного підходу за чотирма виділеними блоками. За результатами дослідження узагальнено теоретико-методологічні засади розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості та передумови її удосконалення.

У другому розділі «Оцінка рівня розвитку логістичної діяльності м'ясопереробних підприємств» автором здійснено оцінку рівня розвитку логістичної системи України, досліджено стан та тенденції розвитку підприємств м'ясопереробної промисловості, визначено вплив внутрішніх та зовнішніх чинників на ефективність розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості.

Оцінка рівня розвитку логістичної системи України свідчить, що вона значно відстає від середнього рівня розвитку транспортної інфраструктури та не відповідає стандартам і вимогам світового рівня. Більшість проблем виникають

від неповномірного розвитку транспортних та логістичних послуг. Узагальнення особливостей розвитку логістичного потенціалу в регіональному розрізі засвідчило про наявність переваг для підприємств Дніпропетровської, Київської та Одеської областей. При цьому за аналізований період встановлено тенденції погіршення даного потенціалу за рахунок переважного ускладнення соціально-економічної складової (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка складових логістичного потенціалу регіонів України.

Складові інтегрального показника	Регіон	Роки		
		2010	2015	2019
Географічна	Київський	0,46	0,46	0,46
	Одеський	0,58	0,58	0,58
	Дніпропетровський	0,66	0,66	0,66
Соціально-економічна	Київський	0,89	0,78	0,49
	Одеський	0,74	0,57	0,54
	Дніпропетровський	0,62	0,56	0,52
Транспортна	Київський	0,89	0,84	0,8
	Одеський	0,73	0,58	0,5
	Дніпропетровський	0,76	0,72	0,6
Інфраструктурна	Київський	0,73	0,77	0,81
	Одеський	0,61	0,63	0,59
	Дніпропетровський	0,58	0,61	0,68
Інституційна	Київський	0,62	0,59	0,52
	Одеський	0,7	0,69	0,61
	Дніпропетровський	0,69	0,8	0,77
Інтегральний індекс логістичного потенціалу	Київський	0,77	0,75	0,71
	Одеський	0,81	0,68	0,75
	Дніпропетровський	0,81	0,71	0,80

Джерело: розраховано автором за даними державної та регіональної статистики

Основою для формування логістичної системи повинні стати логістичні центри, які мають достатню матеріально-технічну базу, досвід організації товаропостачання, кваліфікований комерційний апарат, використовуючи при цьому можливості зниження загальних логістичних витрат, отримання відповідних знижок і відносного скорочення питомих транспортних витрат. Серед інструментів реалізації зазначеного доцільно виділити такі як фінансово-бюджетна підтримка, ліцензування та сертифікація логістичних послуг, конкурсний розподіл замовлень тощо.

Узагальнення вітчизняного та зарубіжного досвіду довело тісну пов'язаність розвитку суб'єктів підприємництва з рівнем розвитку економіки, результати якого свідчать про погіршення цих тенденцій (рис. 2).

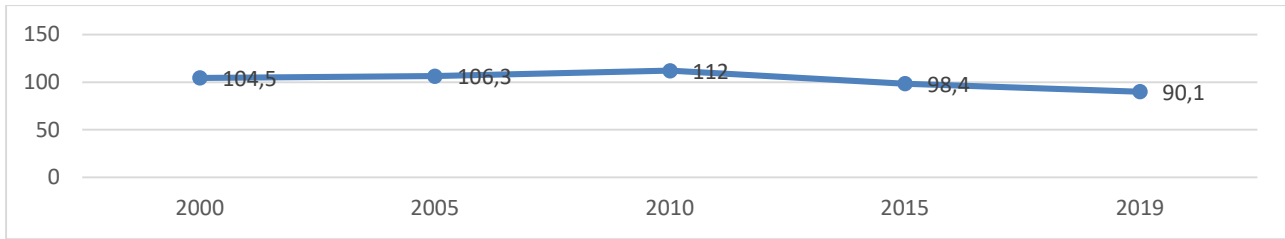

Рис. 2 Індекси розвитку промислового виробництва в Україні

Джерело: розроблено за даними держкомстату України.

За аналізований період встановлено наявність протилежних тенденцій в розвитку економіки та логістичної діяльності, серед яких можна виділити ускладнення умов економічного розвитку (зниження індексу розвитку промислового виробництва до рівня 90,1% у 2019 р.), суттєвий розвиток інфляційних процесів (особливо за 2015 р. – 49% та за 2016 р. – 14 %), скорочення темпів зростання реальної заробітної плати (за останні три роки з 19,1 до 11,3 %), зменшення обсягів вантажообігу по всіх видах транспорту (на 12,4% у 2019 р. порівняно до 2000 р.) тощо.

Розвиток підприємств м'ясної промисловості суттєво залежить від обсягу сировини, що у свою чергу, визначається поголів'ям худоби та птиці. Встановлено тенденцію зміни структури надходжень за останні аналізовані роки, що проявилось, зокрема у зменшенні надходжень поголів'я великої рогатої худоби (на 7,1 %), при зростанні надходжень поголів'я вівців (на 28 %) та птиці (на 13 %) тощо.

Приріст спостерігався як правило за рахунок виробництва ковбас варенокопчених, напівсухих, сиров'ялених, сирокочених, ковбасних виробів з конини, копчено-запечених та інших виробів. У 2018 році приріст у загальному виробництві мяса та м'ясних продуктів склав 1099 т. При цьому у 2019 році виробництво зменшилось на 4,8 %, тобто на 23088,9 т.

Складовою дослідження було встановлення особливостей сезонних коливань в реалізації продукції підприємств м'ясопереробної промисловості. Інтенсивність збуту спостерігалася влітку, а починаючи з осені і далі взимку темп реалізації знижувався. Основний підйом обсягів реалізації відбувався у період з вересня по грудень. При цьому зазначена тенденція характерна для 2019 р. для усіх товарів, окрім курячого філе, свинини та птиці (тушки курячі). Для цієї категорії характерне невелике зниження споживчої ціни починаючи з жовтня по грудень.

За результатами безпосереднього опитування споживачів виявлено, що одним із факторів, які перешкоджає збалансованому розвитку підприємств м'ясопереробної промисловості є малі вкладення в операції з просування товарів. Встановлено відсутність на певних підприємствах галузі розвиненої власної мережі продажу продукції.

Співвідношення ринкової ніші мясопереробних підприємств (рис. 3) і вкладень у маркетингову та логістичну діяльність (табл. 2) характеризується прямою залежністю від частки ринку підприємства в галузі. Так, підприємства

ТОВ «Глобинський мясокомбінат», м'ясопереробна фабрика «Алан» та м'ясокомбінат «Ювілейний», направляючи грошові потоки в розвиток технологічного процесу, одночасно здійснює дослідження купівельної спроможності споживачів, нових видів продукції та ін.

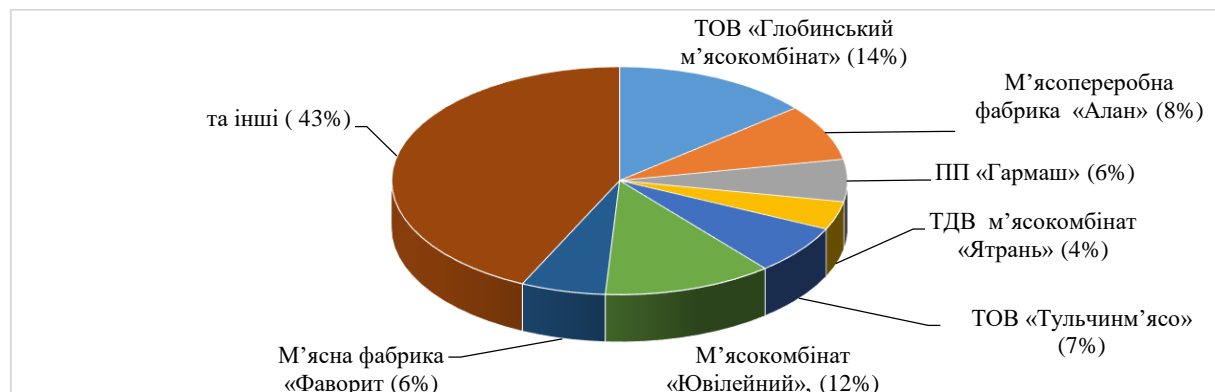

Рис. 3 Частка підприємства в галузі

Джерело: розраховано автором.

При здійсненні логістичної діяльності наголошено на необхідності врахування таких факторів як обмежений термін зберігання продукції, необхідність її охолодження, особливості умов транспортування та зберігання, велика кількість контрагентів, варіанти доставки готової продукції кінцевому споживачеві

Таблиця 2

Частки витрат на маркетингову діяльність підприємств

Назва підприємств	2015	2017	2019
ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат»	1,13	1,13	1,15
М'ясопереробна фабрика «Алан»	0,92	0,88	0,87
ПП «Гармаш»	0,25	0,28	0,3
ТДВ м'ясокомбінат «Ятрань»	0,37	0,44	0,48
ТОВ «Тульчинмясо»	0,80	0,70	0,75
М'ясокомбінат «Ювілейний»	0,92	0,87	1,0
М'ясна фабрика «Фаворит»	0,28	0,44	0,38

Джерело: розраховано автором

Визначено, що доставка товару здійснюється або власним транспортом, або транспортом, що належить стороннім організаціям. Особливу роль відіграє автоматизація диспетчеризації доставки, яка дозволяє оптимізувати маршрутні завдання, оперативно відстежити виконання графіка, контролювати процес відвантаження і вести точний облік роботи автотранспортних засобів.

Встановлено необхідність узгодження процесів побудови логістичних ланцюгів по інформаційних, сервісних та фінансових потоках, оскільки виявлено не співпадіння руху матеріальних ресурсів, готової продукції і потоків інформації з потоками грошових коштів, що їх обслуговують. Проблеми, що виникають через неконкретності потоків, значно ускладнюють ухвалення ефективних логістичних рішень.

На основі проведеного дослідження стану логістичної діяльності м'ясопереробних підприємств за допомогою STEP та SWOT-аналізів запропоновано механізм розробки стратегії розвитку їхньої логістичної діяльності. Таким чином, відзначається необхідність удосконалення розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості.

У третьому розділі роботи «Напрями вдосконалення розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості» автором запропоновано концептуальні засади вдосконалення розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості; обґрунтовано інструменти моделювання вибору оптимальних постачальників сировини та матеріалів для підприємств м'ясої промисловості та удосконалено механізми оптимізації логістики їхнього збуту підприємств.

Вагомою передумовою розвитку м'ясопереробних підприємств є формування стабільної сировинної бази з вітчизняними сільськогосподарськими підприємствами з даного виду спеціалізації. В роботі оцінено перспективи виробництва різних видів м'яса на основі формування відповідних прогнозів (рис. 4).

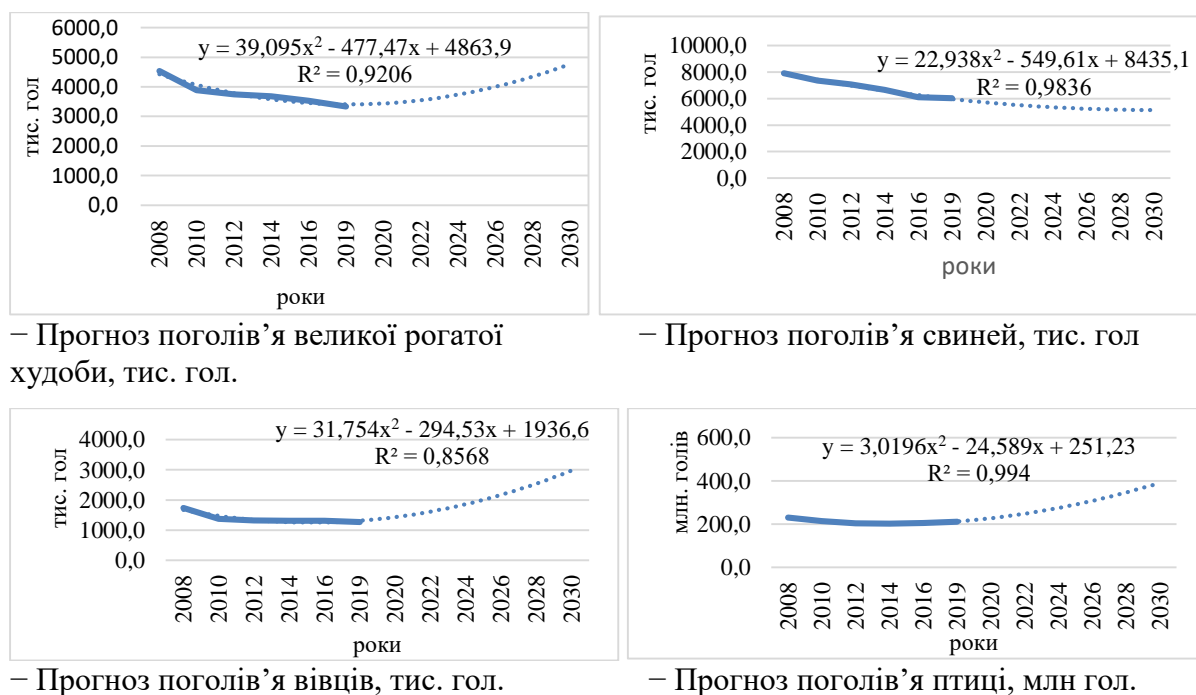

Рис. 4. Прогноз поголів'я основних видів тварин та птиці в Україні до 2030 р.

Джерело: розраховано автором

Однією з передумов подальшого розвитку підприємств м'ясопереробної промисловості є удосконалення їхньої логістичної діяльності. Узагальнення теоретичних і методичних основ та практичних механізмів формування та здійснення логістичної діяльності зазначених підприємств довело необхідність її подальшого розвитку за наведеними на рис. 5 складовими.

Рис. 5 Концептуальна схема удосконалення розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості.

Доведено, що організація управління станом логістичної діяльності в м'ясопереробних підприємствах повинна супроводжуватися формуванням відповідної організаційної структури або схеми управління із визначенням відповідальних суб'єктів за виконання цих завдань, що, залежно від рівня ефективності та розміру суб'єкта господарювання, може бути здійснено за рахунок створення: транспортно-логістичної системи, транспортно-логістичного центру, підрозділу з логістичної діяльності або шляхом суміщення функцій.

У межах обґрунтування механізмів та заходів стабілізації внутрішнього стану підприємства м'ясопереробної промисловості обґрунтовано порядок оцінювання внутрішніх та зовнішніх загроз розвитку логістичної діяльності за допомогою відокремленого (за ваговими коефіцієнтами) й інтегрованого (за запропонованим порядком їх зведення) оцінювання та матрицю зниження загроз за отриманими результатами. За результатами розрахунків загального рівня загроз логістичної діяльності досліджуваних підприємств за допомогою адитивної функції встановлено, що найвищий рівень загроз мають:

м'ясокомбінат «Ювілейний» – 14,8, ТДВ м'ясокомбінат «Ятрань» – 13,9, ТОВ «Тулчинм'ясо» – 13,7 і м'ясна фабрика «Фаворит» – 12; середній рівень загроз мають ПП «Гармаш» - 13,0, м'ясопереробна фабрика «Алан» – 12,2 і ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» – 11,3 тощо.

Підвищенню ефективності розвитку логістичної діяльності м'ясопереробних підприємств сприятиме вибір оптимальних постачальників, у контексті чого запропоновано модельний порядок оцінки рівня їх конкурентоспроможності, який має вигляд з наступним функціональним відображенням зв'язків: $X = [x_1, x_2, x_3, \dots, x_n] \rightarrow I_B \in [0, N]$, де X – вектор значущих факторів. При цьому, специфіка моделювання інтегрального показника полягає в побудові і чисельному вираженні ієрархічної системи множини показників, які, з одного боку можуть мати якісні характеристики, з іншого боку – чисельні. Використання методів нечіткої логіки дозволило формалізувати отримані різнопланові показники й систематизувати їх за єдиною шкалою.

Запропоновано здійснювати аналіз ефективності розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості шляхом визначення зміни окремих характеристик цієї діяльності за чотирма її характерними блоками (закупівельною, виробничою, збутовою та логістикою контролю) за показниками – зменшення запасів на всіх етапах руху матеріальних потоків, скорочення часу проходження ресурсів і виробленої продукції за логістичними ланцюгами, зниження витрат на рух товару в загальному ланцюзі постачальник–підприємство–споживач, зниження цін на м'ясні вироби в результаті скорочення витрат за їх доставку; зростання загального обсягу товарообігу. Доцільним є також визначення впливу розвитку логістичної діяльності на загальний рівень ефективності господарської діяльності підприємств.

Комплексна оцінка заходів з підвищення ефективності логістичної діяльності здійснена на основі розрахунків за моделлю транспортної задачі. За її результатами обґрунтовано пропозиції для збалансування строків та обсягів надходження ресурсів і товарного асортименту реалізації м'ясних виробів з урахуванням розташування складських приміщень і відстаней від потенційних постачальників ресурсів і суб'єктів споживачів продукції. Ефективність запропонованих заходів (зростання валового прибутку) становить 4,4 %, у тому числі за рахунок: стабілізації внутрішнього стану 3,4%; вибору оптимальних постачальників – 4,1; оптимізації логістики збуту – 5,7%).

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження отримані наступні висновки:

1. Процес розвитку суб'єктів підприємництва має певні особливості та інтерпретується неоднозначно. Тому суть даного поняття відносно м'ясопереробних підприємств слід розглядати як процес якісного вдосконалення асортименту м'ясних виробів та організаційного, кадрового, техніко-технологічного і матеріального забезпечення господарських процесів за умови виходу на параметри розширеного відтворення їх капіталу. Надання

цілеспрямованості розвитку м'ясопереробних підприємств забезпечується через активізацію впровадження інновацій.

2. Складовою розвитку суб'єктів підприємництва є налагодження логістичної діяльності, яка, як елемент господарського менеджменту, є процесом планування, організації, управління сукупними потоками (матеріальними, фінансовими, інформаційними та сервісними), і яка спрямована на реалізацію логістичних операцій у напрямі мінімізації загальних витрат, максимізації якості продукції для повноти задоволення потреб споживачів і збільшення рівня прибутковості виробника.

3. Збалансованість між елементами логістичної діяльності значною мірою обумовлює ефективність підприємств м'ясопереробної промисловості. Тому визначення економічної ефективності впливу логістичної діяльності на результати їх господарської діяльності доцільно здійснювати за чотирма її характерними блоками: закупівельною, виробничою, збутовою та логістикою контролю, у напрямі оцінювання як зміни ефективності логістичної, так і загальної господарської діяльності.

4. Суттєвою передумовою ефективного здійснення логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості є наявність розвиненої логістичної системи та належного логістичного потенціалу. Дослідження логістичної системи України в регіональному розрізі показало, що найбільш логістично розвиненими є підприємства регіонів Дніпропетровської, Київської та Одеської областей, що підтверджується і швидким розвитком товарних потоків між ними. Результати поелементного та інтегрального аналізу динаміки логістичного потенціалу довели про загальне його погіршення (зменшення інтегральних індексів склали: по Київській області – 0,06 до рівня 0,71, по Одеській – 0,06 до рівня 0,75, по Дніпропетровській – 0,01 до рівня 0,80).

5. Встановлено, що протягом досліджуваного періоду, в Україні суб'єктами переробки худоби і птиці на м'ясо, залежно від регулярності роботи, були 480-550 підприємств. Відзначається різна ринкова стійкість даних підприємств залежно від їх розмірів. В цілому, кількість м'ясокомбінатів, з обсягом виробництва м'ясних виробів понад 1 тис. т, залишалась практично незмінною. Такою ж стабільністю характеризувалась і їхня частка в загальному обсязі виробництва зазначеної продукції. В цілому, загальна кількість суб'єктів м'ясопереробки мала тенденцію до скорочення за рахунок дрібних підприємств. Прогнозується збереження даної тенденції. Вважаємо, що дана тенденція збережеться у зв'язку з посиленням ветеринарного контролю за дотриманням санітарних норм забою у процесі євроінтеграції України.

6. Ефективний розвиток логістичної діяльності тісно пов'язаний з необхідністю підвищення рівня впровадження інновацій за всіма її складовими. Здійснено оцінку впливу середовища на ефективність логістичної діяльності. При цьому, в якості внутрішніх чинників, враховано: рівень цін підприємства по асортименту продукції, якість, привабливість упаковки, обсяги виробництва, технологічний рівень переробки м'яса та логістичних операцій, наявність зворотного зв'язку із споживачами. У свою чергу, у якості зовнішніх чинників,

враховано рівень інфляції та ціни і обсяги на імпорту м'ясну продукцію. Визначені м'ясопереробні підприємства (ТОВ «Глобинський мясокомбінат», м'ясопереробна фабрика «Алан» та м'ясокомбінат «Ювілейний»), що більш успішно здійснюють розвиток цієї діяльності, для яких характерним є акцент на опанування значної частки ринку на основі інвестування у розвиток логістичної діяльності.

7. Подальший розвиток підприємств м'ясопереробної промисловості пов'язаний з підвищенням дієвості їх логістичної діяльності, концептуальні основи здійснення якої ґрунтуються на узгодженні функцій забезпечення логістичної діяльності з функціями загального менеджменту підприємств, виокремленні спеціалізованих за її здійснення суб'єктів, стабілізації внутрішнього стану підприємств, виборі оптимальних постачальників, оптимізації складових системи збуту продукції та використанні диференційованого й комплексного підходів до оцінювання реалізованих заходів.

8. Удосконалення порядку вибору оптимальних постачальників доцільно здійснювати шляхом обґрунтування алгоритму, критеріїв, параметрів й показників за рівнем їх конкурентоспроможності. Дана галузь суттєво залежить від обсягу сировини, що визначається поголів'ям тварин та птиці. Сформовано прогноз стану розвитку сировинної бази підприємств м'ясопереробної промисловості за допомогою експоненціального, лінійного, поліноміального, логарифмічного та степеневих трендів.

9. Суттєвим чинником удосконалення логістичної діяльності суб'єктів господарювання галузі м'ясопереробки є оптимізація логістики збуту, що пропонується здійснювати шляхом проектування маршрутів та товарного асортименту по трьох виділених зонах за критерієм віддаленості з сегментуванням споживачів за рівнем доходів та урахуванням сезонних коливань попиту. Запропоновано інструмент оцінювання рівня задоволеності споживачів від продукції м'ясопереробних підприємств за критеріями: ціна, якість, склад, доступність та асортимент.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Монографія, розділ в монографії:

1. Кучкова О.В., Білоброва О.В. Оцінка логістичного потенціалу підприємства в управлінні регіоном. *Організаційно-економічний механізм збалансованого розвитку регіонів. Фінансово-економічна безпека: колективна монографія* / під заг. та наук. редакцією проф. В.І. Дубницького. Дніпро, 2017. С. 486–501. *Особистий внесок здобувача: надана оцінка логістичного потенціалу підприємства в управлінні регіоном*

Статті у наукових фахових виданнях України, внесених до міжнародних наукометричних баз:

1. Кучкова О.В. Підвищення ролі логістичних послуг в Україні. *Бізнес Інформ*. 2011. № 10. С. 109. – 111.

2. Кучкова О.В., Архієрейська Н.В. Розвиток логістичних послуг в Україні *Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету*. 2012. № 20, Том 2. С. 379 –383 (особистий внесок здобувача: досліджено тенденції і закономірності сучасного розвитку ринку логістичних послуг України).

3. Кучкова О.В. Дослідження конкурентоспроможності логістичної системи Дніпропетровського регіону на основі STEP і SWOT-аналізу *Економічний аналіз*. 2014. Том 16, № 1. С. 79–85.

4. Кучкова О.В., Колесніков Є.В. Теоретичне обґрунтування взаємозв'язку логістичних потоків промислового підприємства. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2015. № 1 (11). С. 102–108 (особистий внесок здобувача: розглянуто теоретико-методологічні засади формування логістичних потоків промислових підприємств).

5. Кучкова О.В., Архієрейська Н.В. Логістичний потенціал України в міжнародному рейтингу. *Бізнес Інформ*. 2017. № 1(468). С. 39–43 (особистий внесок здобувача: досліджено рейтинг країн за індексом LPI, виявлено причини низького позиціонування України та шляхів реструктурування її логістичної системи).

Статті у наукових виданнях інших держав:

6. Kuchkova O. Govorukha V. An Estimation of the Logistics Potential of Enterprises in the Region's Management *Montenegrin Journal of Economics*. 2018. Vol. 14, No. 2. С. 79–89 (ISSN 1800-5845). (особистий внесок здобувача: досліджено методику оцінки логістичного потенціалу регіону).

Статті у наукових фахових виданнях України:

7. Кучкова О.В. Перспективи розвитку професійної складської нерухомості в Дніпропетровській області. *Прометей*. 2014. № 1(43). С. 135–139

8. Кучкова О.В., Колесніков В.П. Сучасний стан та перспективи розвитку складської нерухомості України. *Прометей*. 2014. № 2(44). С. 185–188 (особистий внесок здобувача: проаналізовано перспективи розвитку складської нерухомості України).

9. Кучкова О.В. Теоретико-методологічні засади побудови системи логістики промислового підприємства. *Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ*. 2015. № 2(2). С. 103–107

10. Кучкова О.В. Логістична інформаційна система промислового підприємства в Україні. *Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ*. 2016. № 1(3). С. 89–93

11. Кучкова О.В., Колесніков В.П., Кучков А.А. Планування оптимального розміру запасів у виробничій програмі підприємства. *Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ*. 2016. № 1(4). С. 124–129 (особистий внесок здобувача: розглянуто роль запасів у виробничій програмі підприємств та особливості планування їх оптимального розміру).

12. Кучкова О.В., Доценко Г.Є., Козлов Я. М. Обґрунтування теоретичних основ логістичного потенціалу регіону. *Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ*. 2017.

№ 1(4). С. 68–71 (*особистий внесок здобувача*: вдосконалено визначення поняття «логістичний потенціал регіону»).

13. Кучкова О.В., Калафат Ю.М. Analysis of the warehouse real estate market and prospects for its development in Ukraine. *Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ*. 2018. № 1(5). С. 128–131 (*особистий внесок здобувача*: проаналізовано особливості роботи основних логістичних операторів із визначенням специфіки ключових орендних угод).

14. Кучкова О.В., Авраменко А.І. Main strategies for the development of marketing commodity policy. *Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ*. 2018. № 2(8). С. 104–109 (*особистий внесок здобувача*: проаналізовані основні стратегії розвитку маркетингової товарної політики).

15. Кучкова О.В. Formation of the concept of a regional transport-logistic system. *Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ*. 2018. № 1(7). С. 122–127.

16. Кучкова О.В., Колесніков В.П., Чуприна Н.М., Гаркуша В.В. Міжнародний досвід побудови транспортно-логістичних центрів та перспективи для України. *Системи та технології*. 2019. № 2(58). С. 200–212 (*особистий внесок здобувача*: описано європейський досвід розвитку транспортно-логістичних центрів).

Опубліковані наукові праці апробаційного характеру:

17–34. Тези доповідей на науково-практичних конференціях (10,88 друк. арк.).

АНОТАЦІЯ

Кучкова О.В. Розвиток логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) – Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, 2021.

Досліджено теоретико-методологічні основи розвитку підприємств м'ясопереробної промисловості. Удосконалено понятійно-категорійний апарат у частині уточнення сутності поняття «логістика підприємства», «логістична діяльність». Виокремлені методичні підходи до оцінки ефективності розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості.

Досліджено стан розвитку підприємств м'ясопереробної промисловості. Виявлено особливості функціонування логістичної системи України. Визначено специфіку впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на ефективність розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості.

Запропоновано концептуальні засади вдосконалення розвитку логістичної діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості на основі оцінки загроз діяльності підприємств м'ясопереробної промисловості за допомогою адитивної функції. Розроблено й обґрунтовано інструменти моделювання вибору

оптимальних постачальників сировини та матеріалів для підприємств м'ясопереробної промисловості. За допомогою запропонованого алгоритму виявлені основні критерії та параметри вибору постачальників для суб'єктів господарювання м'ясопереробної промисловості. Удосконалено механізми реструктуризації логістики збуту підприємств м'ясопереробної промисловості.

Ключові слова: розвиток, логістика підприємства, логістична діяльність, м'ясопереробна промисловість, загроза, конкурентоспроможність, ефективність.

АННОТАЦІЯ

Кучкова О.В. Развитие логистической деятельности предприятий мясоперерабатывающей промышленности. – Квалификационная научная работа на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.04 Экономика и управление предприятиями (по видам экономической деятельности) – Днепропетровский государственный аграрно-экономический университет, Днепр, 2021.

Исследованы теоретико-методологические основы развития предприятий мясоперерабатывающей промышленности. Усовершенствован понятийно-категориальный аппарат в части уточнения сущности понятия «логистика предприятия», «логистическая деятельность». Выделены методические подходы к оценке эффективности развития логистической деятельности предприятий мясоперерабатывающей промышленности.

Исследовано состояние развития предприятий мясоперерабатывающей промышленности. Выявлено особенности функционирования логистической системы Украины. Определена специфика влияния внутренних и внешних факторов на эффективность развития логистической деятельности предприятий мясоперерабатывающей промышленности.

Предложены концептуальные основы совершенствования развития логистической деятельности предприятий мясоперерабатывающей промышленности на основе оценки угроз деятельности предприятий мясоперерабатывающей промышленности с помощью аддитивной функции. Разработаны и обоснованы инструменты моделирования выбора оптимальных поставщиков сырья и материалов для предприятий мясоперерабатывающей промышленности. С помощью разработанного алгоритма выявлены основные критерии и параметры выбора поставщиков для субъектов хозяйствования мясоперерабатывающей промышленности. Усовершенствованы механизмы реструктуризации логистики сбыта предприятий мясоперерабатывающей промышленности.

Ключевые слова: развитие, логистика предприятия, логистическая деятельность, мясоперерабатывающая промышленность, угроза, конкурентоспособность, эффективность.

ANOTATION

Kuchkova O.V. Development of logistical activity of the enterprise of the meat processing industry. – Qualification scientific work on the rights of the manuscript.

Dissertation for the degree of a candidate of economic sciences in specialty 08. Dissertation for the degree of a candidate of economic sciences in specialty 08.00.04 «Economics and management of enterprises (by types of economic activity)» – Dniprovsky State Agrarian and Economic University, Dnipro, 2021.

It is proven that the theoretical approach to the management of logistic activities of business entities is constituent of the general concept of management, when considering which the distinguishing between two prevailing approaches – as a «process» and as a «flow».

The theoretical and methodological principles of development of logistical activity of enterprises of meat processing industry through genesis of meaning of concepts "Logistics", «Logistics of the enterprise» and «Logistics of the enterprise», which, in practice, showed their broad interpretation in the scientific and expert environment.

In the formation and implementation of logistic activities, in the forefront are the tasks of developing methodological principles and theoretical problems associated with a comprehensive study of issues of supply of raw materials and materials, provision of production processes, adjusting the sales channels of finished products. This determines the need to use systemic and software-targeted approaches and integral logistics paradigms. The theoretical base of the dissertation was: development theory, risk management, company theory, marketing theories, etc. The destabilizing influence on the development of logistic activity of meat processing enterprises is the cause of internal and external threats, the total set of which is systematized in five stages: supply of raw materials, transportation, storage, production and sales.

Determination of the economic efficiency of logistical activity of meat processing enterprises is proposed to be carried out on the basis of a comprehensive approach in four allocated blocks. According to the results of the study, the theoretical and methodological principles of development of logistic activity of enterprises of meat processing industry are generalized and the prerequisites for its improvement.

The assessment of the logistics system of Ukraine is carried out. After analyzing the development of the logistics system of Ukraine, it can be argued that it significantly behind the average level of transport infrastructure development and still does not meet the standards and requirements of the world level. The logistics system of Ukraine is at a rather low level. Most problems arise from undervening transport and logistics services. The dissertation contains an assessment of indicators of development of meat processing enterprises. This industry depends significantly on the volume of raw materials, which is determined by the stock of animals and poultry. The state of development of the raw material base of the meat processing industry was forecasted and calculated by exponential, linear, polynomial, logarithmic and power trends. The specifics of the influence of internal and external factors on the efficiency of the logistics activity of enterprises of meat processing industry are determined. The STEP

analysis has revealed the impact of external factors on the development of meat processing enterprises. With SWOT analysis revealed strong and weaknesses of the development of logistic activity of meat processing enterprises, as well as opportunities and threats of development.

The choice of optimal suppliers will contribute to the improvement of the development of logistic activity of meat processing enterprises , in the context of which the model procedure for assessing their competitiveness levels is proposed. In this regard, the specificity of the modeling of the integral indicator is to construct and numerically express the hierarchical system of the set of indicators, which, on the one hand, can have qualitative characteristics, on the other hand – are numerical. The use of fuzzy logic methods allowed to formalize the received multifaceted indicators and systematize them on a single scale.

It is proposed to analyze the effectiveness of the development of logistic activity of enterprises of meat processing industry by determining the change in certain characteristics of this activity in four its characteristic blocks (purchasing, production, marketing and control logistics) by indicators – reduction of stocks at all stages of material flows, reducing the time of resource passage and produced products for logistics chains, reducing the cost of movement of goods in the general chain of the provider – the company – the consumer, a decrease in prices for meat products as a result of reducing the costs of their delivery; growth of the total volume of trade turnover. It is also expedient to determine the impact of the development of logistic activity on the general level of efficiency of economic activity of enterprises.

A comprehensive assessment of measures to increase the efficiency of logistic activity is carried out on the basis of calculations by model of the transport task. According to its results, proposals for balancing time and volumes of resources and product range of sales of meat products, taking into account the location of warehouse premises and distances from potential resources providers and products.

Key words: development, enterprise logistics, logistics activities, meat processing industry, threat, competitiveness, efficiency.

Підписано до друку 26.03.2021. Формат 60×84 1/16. Папір ксерокс. Друк різнограф.

Умов. друк. арк. 1,16. Тираж 100 прим. Замовлення № 2.

Свідоцтво ДК №5026 від 16.12.2015.

ДВНЗ УДХТУ, 49005, м. Дніпро-5, просп. Гагаріна, 8.

Редакційно-видавничий відділ